

Cursusreeks: Hoe schrijf ik een historisch verantwoorde tekst?

Met telkens een andere historische bron als vertrekpunt overlopen we de verschillende stappen die je moet zetten om tot een verantwoorde historische tekst te komen. Hoe zoek en definieer je een interessant onderzoeksonderwerp? Hoe zoek je informatie in literatuur en archieven? Hoe formuleer je je onderzoeksresultaten in een interessant geschreven artikel? Waar zoek je illustratiemateriaal? Mag je alles publiceren? Welke publicatiemogelijkheden zijn er? Kortom hoe schrijf je als niet-historicus een deftig leesbaar historisch artikel? We waren de afgelopen maanden al te gast in Oost- en West-Vlaanderen, nu komen de andere provincies aan bod.

Stads- en dorpsgeschiedenis op de plannen van Jacob van Deventer

De oudste kaarten van onze steden en dorpen dateren uit de 16de eeuw. Deze documenten zijn niet enkel mooie plaatjes of collector's items, maar bevatten tevens een schat aan informatie die vaak méér 'zegt' dan met woorden kan worden weergegeven. Hier zullen we de aandacht vestigen op een unieke reeks stadsplannen van de steden uit de Nederlanden, die in de jaren 1550-1560 werden vervaardigd door Jacob van Deventer. Deze nauwkeurig opgemeten kaarten zijn van onschatbare waarde voor de reconstructie van het middeleeuwse en vroegmoderne landschap van heel wat steden en dorpen.

Spreker: Dr. Bram Vannieuwenhuyze (Onderzoekseenheid Middeleeuwen - KULeuven)

Tijdstip: 19.30 – 22.00 uur

Locatie en data:

Kunstacademie De Meiboom, Onderwijsstraat 2, 1500 Halle i.s.m. Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring Hallensia

Cursus 1 Kennismaking met de stadsplannen van Jacob van Deventer	Do 03/03/2011
Cursus 2 Analyse mogelijkheden	Do 17/03/2011
Cursus 3 Praktische toepassing	Do 24/03/2011
Cursus 4 Verwerking en publicatie	Do 31/03/2011

Archieven van het kadaster als bron voor lokale landschapsgeschiedenis

Omstreeks 1840 brachten verschillende administraties België in kaart. De diensten van het kadaster moesten de gemeentegrenzen vaststellen, de onroerende goederen opmeten en de waarde ervan bepalen, het leger moest voorzien in stafkaarten, en de gemeentebesturen moesten de buurtwegen in kaart brengen. Hun rapporten en kaarten zijn nu gesneden brood voor wie het landschap in de eerste helft van de negentiende eeuw wil reconstrueren.

Spreker: Rombout Nijssen (Rijksarchief Hasselt)

Tijdstip: 19.30 – 22.00 uur

Locatie en data:

Rijksarchief Hasselt, Bampslaan 4, 3500 Hasselt i.s.m. Heemkunde Limburg

Cursus 1: Kennismaking bron	Di 03/05/2011
Cursus 2: Bronontleding	Di 10/05/2011
Cursus 3: Van bron tot studie	Di 17/05/2011
Cursus 4: Van werkstuk tot publicatie	Di 24/05/2011

Strafdossiers en epuratedossiers als bronnen voor de lokale geschiedschrijving over WOII

Tijdens de bestraffing van collaboratie door het militaire gerecht na de Duitse bezetting (1940-44), werd een omvangrijk repressiearchief gevormd. De individuele strafdossiers van belangrijke lokale spelers (zoals oorlogsburgemeesters), zijn vandaag een eersterangsbron voor de studie van collaboratie, repressie en lokale bezettingsgeschiedenis in bredere zin. Hetzelfde geldt voor de administratieve epuratedossiers, die voortkwamen uit de tuchtonderzoeken naar ‘onvaderlands gedrag’ gevoerd door de Belgische administraties en overheden. Deze gerechtelijke en administratieve dossiers zijn echter bij uitstek bronnen waarmee met grote omzichtigheid en zin voor historische kritiek moet worden omgesprongen. Dit hangt samen met het complexe gerechtelijke of administratieve karakter van de bron, de nog altijd gevoelige politiek-maatschappelijke context en het soms delicate karakter van bepaalde persoonlijke gegevens. Deze cursusreeks behandelt alle valkuilen. Wat vind je wel of niet in dit soort bronnen, hoe dient één en ander te worden geïnterpreteerd, hoe kan je deze bronnen (niet) gebruiken, hoe moet je omgaan met netelige kwesties, wat mag je wel of niet publiceren en op welke manier, wat zijn goede (of slechte) praktijkvoorbeelden van het gebruik van deze bronnen voor lokale geschiedschrijving? Deze cursusreeks maakt ook een zijsprong naar lokale geschiedschrijving over WO II in Vlaanderen in ruimere zin.

Spreeker: Dr. Nico Wouters (Stad Mechelen, Onderzoeksgroep Politieke Geschiedenis - UA)

Tijdstip: 19.30 – 22.00 uur

Locatie en data:

Museum ‘Den Aker’, Koning Albertstraat 41, 2547 Lint i.s.m. Heemkundige Kring Eugeen Goeyvaerts

Cursus 1: Totstandkoming van de bronnen : juridische (en politieke) context van bezetting en repressie	Di 18/10/2011
Cursus 2: Ontleding van de bronnen	Di 25/10/2011
Cursus 3: Het gebruik van de bronnen voor (lokale) geschiedschrijving	Di 08/11/2011
Cursus 4: Lokale geschiedschrijving en WO II	Di 15/11/2011

Inschrijven?

Inschrijven via het inschrijvingsformulier op www.heemkunde-vlaanderen.be. Voor meer informatie kan je eveneens terecht bij Daphné Maes op daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be of op 015/20.51.74.

Deelnemen kost **8 euro** voor de volledige reeks of **3 euro** per les. Het is aan te raden de volledige reeks te volgen omdat er voortgebouwd wordt op de vorige lessen. Inschrijven is verplicht. Bij het inschrijvingsgeld hoort cursusmateriaal en een drankje. Na bevestiging van je inschrijving mag je het bedrag overschrijven op 068-2218590-33 met als vermelding ‘Cursusreeks historische tekst’.